

Laporan Situasi Penapisan Internet iMAP 2022

NEGARA: MALAYSIA

Oleh: Kelly Koh (Sinar Project), Siti Nurliza Samsudin (Sinar Project)

Diterbitkan/Dikeluarkan oleh Sinar Project
team@sinarproject.org
<https://sinarproject.org>

© Sinar Project 2022
[Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Perihal iMAP

Internet Monitoring and Action Project (iMAP) bertujuan untuk mewujudkan rangkaian dalam negara dan serantau bagi memantau sebarang gangguan pada rangkaian dan sekatan terhadap kebebasan ekspresi dalam talian di 9 buah negara: Myanmar, Cambodia, Hong Kong, India, Indonesia, Malaysia, Filipina, Thailand dan Vietnam. Sinar Project bekerjasama dengan rakan organisasi hak digital nasional di 9 negara tersebut. Projek ini dilaksanakan melalui sistem pengesanan dan pelaporan *Open Observatory Network Interference* (OONI) yang memerlukan pengurusan senarai laman web yang diuji serta bilangan pengukuran yang dijalankan.

Maklumat lanjut tersedia di: imap.sinarproject.org. Sebarang pertanyaan dan cadangan tentang laporan ini boleh dikemukakan kepada team@sinarproject.org.

Perihal Projek Sinar

Sinar Project merupakan suatu inisiatif teknologi sivik yang menggunakan teknologi terbuka, data terbuka dan analisis dasar supaya maklumat penting tersedia kepada orang awam dan lebih mudah diakses oleh rakyat Malaysia. Sinar Project bertujuan meningkatkan tadbir urus dan menggalakkan lebih banyak penglibatan orang awam dalam hal ehwal awam dalam negara dengan menjadikan Parlimen dan Kerajaan Malaysia lebih terbuka, telus dan bertanggungjawab. Maklumat lanjut tersedia di: <https://sinarproject.org>.

Melalui undang-undang, internet dijamin tidak akan ditapis melainkan jika kandungan didapati menyalahi undang-undang, lucah dan tidak senonoh. Hakikatnya, tahap penapisan dan pelaksanaannya adalah lebih luas daripada yang dijangkakan dan masih perlu diterokai.

Senarai Kandungan

Dapatan utama	5
Pengenalan	5
Latar Belakang	6
Landskap Politik	6
Persekitaran undang-undang	7
Akta Komunikasi dan Multimedia 1998	7
Akta Hasutan 1948	8
Kanun Keseksaan	8
Akta Keterangan 1950	8
Kes penapisan internet yang dilaporkan	9
Landskap Rangkaian dan Penembusan Internet	9
Dapatan penapisan internet di Malaysia	11
Sekatan laman web	11
Kritikan Politik	12
Media dan Berita	15
LGBT	15
Sekatan Aplikasi Pemesejan Segera (Instant Messaging App)	17
Sekatan Alat Pemintasan (Circumvention Tools)	17
Limitasi Kajian	17
Kesimpulan	18
Penghargaan	19
Lampiran MY-1	19
Lampiran MY-2	20
Lampiran I: Glosari	29
Lampiran II: Metodologi	31
Data	31
Liputan	31
Bagaimanakah ukuran rangkaian dikumpulkan?	31
Bagaimanakah ukuran rangkaian dianalisis?	32
Kod negara	32
Nombor Sistem Autonomi (ASN)	32
Tarikh dan masa ukuran	32
Kategori	32
Alamat IP dan maklumat lain	35
Ukuran rangkaian	35

Dapatan utama

- Kementerian Komunikasi dan Multimedia Malaysia (KKMM) tidak menerbitkan senarai laman yang disekat. Walau bagaimanapun, kenyataan dikeluarkan dari semasa ke semasa untuk mengumumkan bilangan laman yang disekat. Sehingga Mac 2021, didapati bahawa terdapat 2,195 laman web yang mempromosikan perjudian dalam talian telah disekat.¹ Sebanyak 960 laman pancingan data (*phishing*) telah disekat antara 2020 hingga Julai 2021.² Dari 2018 hingga 4 September 2021, sebanyak 4,068 laman pornografi telah disekat oleh Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia (SKMM).³
- Sejumlah 75 laman didapati telah dikenakan sekatan dari Januari hingga Jun 2022, iaitu terdiri daripada laman pornografi, pengkritik politik, perjudian, LGBT, perkongsian fail, media dan berita, agama, budaya, perkongsian media, platform *dating* dalam talian, e-niaga, permainan, platform pengehosan (*hosting platform*) dan blogging serta laman isu hak asasi manusia.
- Kaedah utama yang digunakan untuk melaksanakan penapisan internet adalah dengan cara gangguan DNS.
- Kategori utama bagi laman yang disekat ialah pornografi, kritikan politik, perjudian dan laman LGBT.
- Laman NFT monyetistana.com yang memaparkan monyet kartun dalam persalinan diraja didapati disekat, kerana ia didakwa menghina institusi diraja.
- Laman web rasmi Gabungan Pilihanraya Bersih dan Adil (Bersih), bersih.org, didapati disekat sejak Jun 2021 menerusi TIME dotCom.
- Tiada aplikasi pemesejan segera (*instant messaging app*) dan alat pemintasan (*circumvention tool*) yang didapati telah disekat.

Pengenalan

iMAP bertujuan untuk mempromosikan dan mempertahankan kebebasan Internet di Asia Selatan dan Tenggara dengan mencapai objektif yang saling berkaitan seperti yang berikut: (1) mewujudkan rangkaian dalam negara yang akan memantau gangguan rangkaian dan sekatan terhadap kebebasan bersuara dalam talian; (2) menggalakkan sokongan undang-undang untuk memperluas kebebasan menggunakan internet dan (3) membolehkan masyarakat awam menggunakan Internet dengan lebih bebas. Tujuan Laporan Penapisan Internet Negara melalui iMAP adalah untuk memahami sama ada dan sejauh mana penapisan internet dilaksanakan melalui pengumpulan dan analisis pengukuran rangkaian di Malaysia dalam tempoh ujian dari 1 Januari 2022 hingga 30 Jun 2022.

¹ Bernama. (2021, April 21). MCMC blocks 2,195 websites, 19,756 phone lines promoting online gambling. *New Straits Times*. <https://www.nst.com.my/news/nation/2021/04/684201/mcmc-blocks-2195-websites-19756-phone-lines-promoting-online-gambling>

² FMT Reporter. (2021, September 23). 3,398 complaints received on online fraud, says minister. *Free Malaysia Today*. <https://www.freemalaysiatoday.com/category/nation/2021/09/23/3398-complaints-received-on-online-fraud-says-minister/>

³ Husain, N. H. (8 Disember 2021). Rakyat Malaysia antara paling ramai melayari laman web lucah. *Sinar Harian*. <https://m.sinarharian.com.my/mobile-article?articleid=218677>

Bahagian berikut dalam laporan ini menyediakan maklumat tentang landskap rangkaian dan tahap penembusan internet, persekitaran undang-undang berkaitan kebebasan bersuara, akses kepada maklumat dan privasi, serta kes-kes penapisan internet di Malaysia.

Latar Belakang

Pada tahun 2022, Malaysia mempunyai jumlah penduduk yang dianggarkan seramai 32.7 juta, iaitu 30.7 juta daripadanya merupakan warganegara. Terdapat sejumlah 17 juta penduduk lelaki manakala penduduk wanita berjumlah 15.7 juta. Nisbah jantina berbeza antara warganegara dan bukan warganegara, dengan warganegara mempunyai 103 orang lelaki dan bukan warganegara mempunyai 227 orang lelaki bagi setiap 100 orang wanita.⁴

Sebagai sebuah negara berbilang budaya, kumpulan etnik utama Bumiputera terdiri daripada 69.9 peratus daripada 30.2 juta rakyat, diikuti oleh kumpulan etnik Cina sebanyak 22.8 peratus, penduduk India sebanyak 6.6 peratus, dan kumpulan dari etnik lain sebanyak 0.7 peratus.

Negeri Selangor mempunyai komposisi populasi tertinggi pada 21.6 peratus, diikuti oleh Johor pada 12.3 peratus dan Sabah pada 10.4 peratus. Kepadatan penduduk adalah berbeza, dengan Kuala Lumpur mempunyai kepadatan penduduk tertinggi iaitu seramai 8,045 orang semeter persegi, diikuti Putrajaya seramai 2,418 orang dan Pulau Pinang seramai 1,656 orang semeter persegi. Negeri terbesar, Sarawak, mempunyai bilangan penduduk yang paling rendah iaitu 20 orang bagi setiap kilometer persegi, diikuti negeri ketiga terbesar, Pahang, seramai 45 orang dan negeri kedua terbesar, Sabah, seramai 46 orang.

Landskap Politik

Malaysia mengalami ketidakstabilan politik dengan perubahan 3 kerajaan antara Februari 2020 hingga Oktober 2022.

Malaysia telah diperintah oleh gabungan Barisan Nasional (*the National Front*) (BN) sejak merdeka pada 1957, kecuali tempoh 2018 hingga 2020 apabila gabungan Pakatan Harapan (PH) mengambil alih tampuk pemerintahan selepas berjaya memperoleh majoriti kerusi semasa Pilihan Raya Umum ke-14. Pentadbiran PH berlangsung dalam tempoh yang singkat. Setelah 22 bulan memerintah, PH dijatuhkan berikutan perubahan pakatan oleh ramai ahli utamanya, menyebabkannya kehilangan majoriti.

Gabungan Perikatan Nasional (PN) mengambil alih kerajaan pada Mac 2020 selepas memperoleh majoriti. Muhyiddin Yassin, Presiden Parti Pribumi Bersatu Malaysia (BERSATU), yang sebelumnya merupakan anggota gabungan PH muncul sebagai Perdana Menteri. Selepas 17 bulan di pejabat, beliau meletakkan jawatannya pada Ogos 2021

⁴ Jabatan Perangkaan Malaysia. (28 April 2022). Laporan Tinjauan Penggunaan dan Akses ICT oleh Individu dan Isi Rumah, Malaysia 2021.

https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/cthemeByCat&cat=395&bul_id=bCs4UINSQktybTR3THZ3a0RzV2RkUT09&menu_id=amVoWU54UTI0a21NWmdhMjFMMWcyZz09

disebabkan ketidakstabilan dalam gabungan PN dengan penarikan sokongan oleh Pertubuhan Kebangsaan Melayu Bersatu (UMNO), sebuah parti yang sejajar dengan PN.

Susulan peletakan jawatan Muhyiddin, Ismail Sabri yang merupakan Naib Presiden Pertubuhan Kebangsaan Melayu Bersatu (UMNO), parti komponen gabungan BN, telah dilantik sebagai Perdana Menteri oleh Yang di-Pertuan Agong pada Ogos 2022. Proses pemilihan dilakukan dengan cara mengemukakan Akuan Bersumpah daripada semua Ahli Parlimen mengenai pilihan Perdana Menteri masing-masing kepada Yang di-Pertuan Agong dan seterusnya disahkan oleh baginda.⁵

Ismail Sabri menggesa Parlimen dibubarkan pada Oktober 2022 selepas 15 bulan memegang jawatan tersebut bagi memberi laluan kepada Pilihan Raya Umum negara. Kerajaan perpaduan baharu dibentuk selepas Pilihan Raya Umum ke-15 yang diadakan pada 19 November 2022.

Persekitaran undang-undang

Perlembagaan Persekutuan dengan jelas menjamin hak kebebasan bersuara di bawah perkara 10.⁶ Akta Komunikasi dan Multimedia (CMA) 1998 dengan jelas menggariskan objektif bahawa akta tersebut tidak membenarkan penapisan internet, di bawah seksyen 3(3). Kerajaan Malaysia juga telah memberikan jaminan kepada syarikat berstatus Digital Malaysia [dahulunya dikenali sebagai Koridor Raya Multimedia (MSC)] dengan memastikan internet tidak akan ditapis di bawah Rang Jaminan (BoG), kecuali bahan yang menyalahi undang-undang, lucah atau tidak senonoh, atau sebarang tindakan lain yang dianggap melanggar undang-undang dalam dunia nyata.⁷

Sekatan terhadap kebebasan bersuara dalam talian boleh dilihat dalam penggunaan seksyen 211 dan 233 CMA 1998, Akta Hasutan 1948, Kanun Keseksaan, seksyen 114A Akta Keterangan 1950.

Akta Komunikasi dan Multimedia 1998

Kedua-dua Seksyen 211 dan 233 digunakan dalam mengawal selia kandungan yang menyinggung perasaan di internet, yang dianggap sebagai “tidak senonoh, lucah, palsu, mengancam atau menyinggung dalam perwatakan dengan niat untuk menjengkelkan, menyalahgunakan, mengugut atau mengganggu mana-mana individu”. Seksyen 211 adalah berkenaan larangan penyediaan kandungan yang menyinggung perasaan sedemikian, manakala Seksyen 233 adalah berkenaan penggunaan perkhidmatan rangkaian atau perkhidmatan aplikasi yang tidak wajar untuk melakukan kesalahan tersebut melalui komunikasi. Kedua-dua seksyen tersebut membawa hukuman denda RM50,000 dan ke bawah atau penjara tidak melebihi satu tahun atau kedua-duanya sekali.

⁵ Ismail Sabri sworn in as Malaysia's ninth Prime Minister. (2021, September 15). The Star. <https://www.thestar.com.my/news/nation/2021/08/21/ismail-sabri-sworn-in-as-ninth-prime-minister>

⁶ Perlembagaan Persekutuan Malaysia. <https://lom.agc.gov.my/federal-constitution.php>

⁷ Perbadanan Ekonomi Digital Malaysia. Rang Jaminan Malaysia Digital (MD). https://mdec.my/wp-content/uploads/MD-BoG-Explanatory-Notes_30-June-2022.pdf

Akta Hasutan 1948

Seksyen 4(1) merangkumi pelbagai tindakan yang mempunyai kecenderungan untuk “menghasut”, termasuk melakukan tindakan atau mengeluarkan kata-kata berunsur hasutan, menerbitkan atau mengimport penerbitan berunsur hasutan. Seksyen ini telah dicabar sebagai tidak mengikut perlembagaan dan tidak sah pada masa lalu, namun telah diputuskan sebaliknya oleh Mahkamah Persekutuan. Walaupun tidak dinyatakan secara khusus, ia telah digunakan pada penerbitan yang dibuat dalam talian.⁸ Artis Malaysia, Fahmi Reza, telah disiasat mengikut Seksyen 4(1) Akta Hasutan 1948 dan Seksyen 233 Akta Komunikasi dan Multimedia 1998 berhubung lukisan satiranya yang disiarkan dalam talian yang menggambarkan seekor kartun monyet dalam persalinan diraja.⁹

Kanun Keseksaan

Beberapa seksyen Kanun Keseksaan telah digunakan pada masa lalu terhadap pengguna dalam talian untuk kandungan yang disiarkan dalam talian, terutamanya seksyen 298A untuk kandungan dalam talian yang didakwa menghina Islam¹⁰, seksyen 500 untuk fitnah jenayah ke atas grafik dalam talian yang menyerupai Menteri Kesihatan ketika itu Dr Adham Baba,¹¹ dan seksyen 505 untuk “kenyataan yang membawa kepada kerosakan awam” berhubung catatan blog yang ditulis oleh ahli politik parti pembangkang dalam mengkritik kerajaan yang memerintah.¹²

Akta Keterangan 1950

Akta Keterangan 1950 tidak mengenakan hukuman ke atas kesalahan yang dilakukan dalam talian, tetapi pindaan yang berkuat kuasa pada 2012 dengan pengenalan kepada seksyen 114A telah memberi kesan langsung kepada pengguna dalam talian. Di bawah seksyen 114A, seseorang itu dianggap sebagai penerbit kandungan dalam talian, jika identitinya dikenal pasti sebagai pemilik kepada kandungan, atau jika kandungan berasal daripada rangkaian yang dilanggan di bawah namanya, atau jika kandungan tersebut berasal daripada komputer dalam kendaliannya. Anggapan ini mendatangkan masalah kerana hal ini boleh membawa kepada situasi yang menyebabkan seseorang itu didapati bertanggungjawab terhadap tindakan yang dilakukan dalam talian oleh orang lain yang menggunakan komputernya ataupun rangkaianannya. Mahkamah Persekutuan mendapati

⁸ Lim, I. (2015, October 6). Federal Court rules Sedition Act constitutional, UM's Azmi Sharom to stand trial. *Malay Mail*.
<https://www.malaymail.com/news/malaysia/2015/10/06/federal-court-rules-sedition-act-constitutional-um-azmi-sharom-to-stand-tr/982345>

⁹ FMT Reporters. (2022, April 14). Fahmi Reza probed for sedition over satirical ape cartoon, say cops. *Free Malaysia Today*.
<https://www.freemalaysiatoday.com/category/nation/2022/04/14/fahmi-reza-probed-for-sedition-over-satirical-ape-cartoon-say-cops/>

¹⁰ Teoh, P. Y. (2022, July 17). Man who allegedly insulted Islam arrested by police. *New Straits Times*.
<https://www.nst.com.my/news/crime-courts/2022/07/814085/man-who-allegedly-insulted-islam-arrested-police>

¹¹ SoyaCincau. (2021, March 9). Fahmi Reza investigated for alleged defamation against Ministry of Health. *SoyaCincau*.
<https://soyacincau.com/2021/03/09/fahmi-reza-investigated-for-alleged-defamation-against-ministry-of-health/>

¹² Palansamy, Y. (2022, May 21). Cops say probe opened after Kit Siang's tweet on Sri Lankans burning homes of their PM, Cabinet. *Malay Mail*.
<https://www.malaymail.com/news/malaysia/2022/05/21/cops-say-probe-opened-after-kit-siangs-tweet-on-sri-lankans-burning-homes-of-their-pm-cabinet/7969>

Malaysiakini, sebuah portal berita dalam talian tempatan, bertanggungjawab atas tuduhan menghina mahkamah berikutan komen yang ditinggalkan di portalnya mengenai badan kehakiman oleh salah seorang pembacanya.¹³

Kes penapisan internet yang dilaporkan

Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM) tidak menerbitkan senarai laman yang disekat. Walau bagaimanapun, terdapat kenyataan yang dikeluarkan berhubung bilangan laman yang telah disekat dari semasa ke semasa. Sehingga Mac 2021, didapati bahawa terdapat 2,195 laman web yang mempromosikan perjudian dalam talian telah disekat.¹⁴ Sebanyak 960 laman pancingan data telah disekat dari 2020 hingga Julai 2021.¹⁵ Dari 2018 hingga 4 September 2021, sebanyak 4,068 laman pornografi telah disekat oleh SKMM.¹⁶

Kerajaan Malaysia telah berusaha untuk memadam kandungan dalam talian, tetapi tidak mempunyai kawalan terus ke atas kandungan yang dihoskan pada platform yang didaftarkan di luar Malaysia.¹⁷ Pada Disember 2021, SKMM meminta Twitter supaya memadam suatu hantaran oleh netizen yang mengkritik cara kerajaan mengendalikan banjir kilat, namun permintaan itu ditolak oleh pihak Twitter.¹⁸ Pada bulan Januari 2022, SKMM meminta Twitter untuk memadam hantaran yang dibuat pada September 2021 oleh seorang penganalisis politik yang mengecam simpatisan Taliban, namun permintaan tersebut ditolak.¹⁹

Landskap Rangkaian dan Penembusan Internet

Suku pertama 2022 mencatatkan kadar penembusan jalur lebar tetap pada 29.2% setiap 100 premis dan jalur lebar mudah alih pada 124.1 setiap 100 orang penduduk. Dari segi jalur lebar tetap, Kelantan mempunyai kadar penembusan yang terendah diikuti dengan Sabah dan Pahang, sementara Putrajaya mempunyai kadar penembusan jalur mudah alih terendah, diikuti dengan Sabah dan Labuan.²⁰

¹³ Abdul Rashid, H. R. (2021, February 21). Malaysiakini in contempt over readers' comments, rules Federal Court. *Malaysiakini*. <https://www.malaysiakini.com/news/563548>

¹⁴ Bernama. (2021, April 21). MCMC blocks 2,195 websites, 19,756 phone lines promoting online gambling. *New Straits Times*. *New Straits Times*. <https://www.nst.com.my/news/nation/2021/04/684201/mcmc-blocks-2195-websites-19756-phone-lines-promoting-online-gambling>

¹⁵ FMT Reporters. (2021, September 23). 3,398 complaints received on online fraud, says minister. *Free Malaysia Today*. <https://www.freemalaysiatoday.com/category/nation/2021/09/23/3398-complaints-received-on-online-fraud-says-minister/>

¹⁶ Husain, N. H. (8 Disember 2021). Rakyat Malaysia antara paling ramai layari laman web lucah. *Sinar Harian*. <https://m.sinarharian.com.my/mobile-article?articleid=218677>

¹⁷ Carvalho, M., & Tan, T. (2021, December 1). 'We cannot regulate online content.' *The Star*. <https://www.thestar.com.my/news/nation/2021/12/01/we-cannot-regulate-online-content>

¹⁸ Mohd, H. (2021, December 23). S'gor floods: MCMC tries to remove posts critical of govt, Twitter says "No." *Malaysiakini*. <https://www.malaysiakini.com/news/604259>

¹⁹ Mohd, H. (2022, January 31). MCMC asks Twitter to take down analyst's tweet critical of Taliban sympathisers. *Malaysiakini*. <https://www.malaysiakini.com/news/609118>

²⁰ Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia. (2022). Fakta & Angka Komunikasi & Multimedia S1 2022 https://www.mcmc.gov.my/skmmgovmy/media/General/pdf2/1Q-2022_C-M_220704_BI.pdf

Suku kedua 2022 mencatatkan kadar penembusan purata bagi jalur tetap adalah 45.3% setiap 100 premis, dengan keadaan Selangor mempunyai nilai tertinggi 59.9% diikuti dengan Kuala Lumpur 57.5% dan Putrajaya pada 56.1%, sementara kadar penembusan terendah berada di negeri Kelantan pada 21.2%, diikuti dengan negeri terkecil di Malaysia, Perlis pada 26.6% dan Sabah pada 27%.²¹ Purata penembusan jalur lebar mudah alih adalah berbeza pada 127.9% bagi setiap 100 penduduk, dengan Kuala Lumpur mempunyai penembusan tertinggi pada 220.6% bagi setiap 100 penduduk, diikuti oleh Pulau Pinang pada 153.4% dan Negeri Sembilan pada 140.9%. Kadar penembusan jalur lebar mudah alih terendah adalah di Putrajaya pada 95.2%, diikuti dengan Labuan pada 99.2% dan Sabah pada 101.7%.²² Putrajaya merupakan pusat pentadbiran Malaysia yang mula dibangunkan pada 1995 dan diisytiharkan sebagai Wilayah Persekutuan pada 2001.²³ Pada Ogos 2020, kawasan dengan akses kepada internet yang lemah meliputi kurang daripada 20 peratus.²⁴

Sehingga 2020, 54.3% pengguna internet adalah dalam kalangan lelaki dan 45.7% adalah wanita. Kumpulan umur pengguna internet yang terbesar tergolong dalam mereka yang berumur di bawah 20 hingga 24 tahun, iaitu pada 34.1%, diikuti dengan 25 hingga 29 tahun pada 11.8%.²⁵

Pembekal perkhidmatan internet dan mudah alih di Malaysia adalah milik persendirian kecuali Telekom Malaysia yang pemegang saham majoritinya terdiri daripada Khazanah Nasional, cabang pegangan pelaburan di bawah kerajaan Malaysia. Telekom Malaysia merupakan pembekal jalur lebar terbesar²⁶, manakala Maxis pula merupakan pembekal perkhidmatan mudah alih teratas, diikuti oleh Digi dan Celcom.²⁷ Seseengah pembekal perkhidmatan internet dan mudah alih utama adalah seperti berikut:

²¹ Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia. (Oktober 2022). Fakta & Angka Komunikasi & Multimedia S2 2022

https://cognos.mcmc.gov.my/ibmcognos/bi/?perspective=dashboard&pathRef=.public_folders%2FMy%2BContent_Backup%2FInfographic%2FDashboard%2FPublication%2FInfographic_Q22022_220928_Sharepoint&action=view&mode=dashboard&subView=model000001818a35bca1_00000000

²² Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia. (Oktober 2022). Fakta & Angka Komunikasi & Multimedia S2 2022

https://cognos.mcmc.gov.my/ibmcognos/bi/?perspective=dashboard&pathRef=.public_folders%2FMy%2BContent_Backup%2FInfographic%2FDashboard%2FPublication%2FInfographic_Q22022_220928_Sharepoint&action=view&mode=dashboard&subView=model000001818a35bca1_00000000

²³ Landau, E. (2020, September 25). NST175: From Prang Besar to Putrajaya. *New Straits Times*.

<https://www.nst.com.my/news/nation/2020/09/627093/nst175-prang-besar-putrajaya>

²⁴ Bernama. (2020, August 3). Poor internet access in less than 20pc of Malaysia, Dewan Rakyat told. Malay Mail.

<https://www.malaymail.com/news/malaysia/2020/08/03/poor-internet-access-in-less-than-20pc-of-malaysia-dewan-rakyat-told/1890532>

²⁵ Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia. (2020). Tinjauan Pengguna Internet 2020,

<https://www.mcmc.gov.my/skmmgovmy/media/General/pdf/IUS-2020-Infographic.pdf>

²⁶ Teoh, K.B., et al. (2022). A Study on Customer Satisfaction of Telekom Malaysia Broadband. *Asia Pacific Journal of Management and Education*, 5(1), 79-93

<https://ejournal.aibpmjournals.com/index.php/APJME/article/viewFile/1429/1301>

²⁷ Chu, M. (2022, June 29). Axiata, Telenor win approval to form Malaysia's top mobile operator. *Reuters*.

<https://www.reuters.com/markets/deals/malaysias-communications-regulator-approves-celcom-digi-merger-2022-06-29/>

Operator mudah Alih/ISP	Internet Tetap	Internet mudah alih
Celcom Axiata	x	x
Digi Telecommunications	x	x
Maxis Communications	x	x
redONE		x
Telekom Malaysia	x	x
Time dotCom	x	
Tune Talk		x
U Mobile	x	x
Ya	x	x
Yoodo		x

Dapatan penapisan internet di Malaysia

Sekatan laman web

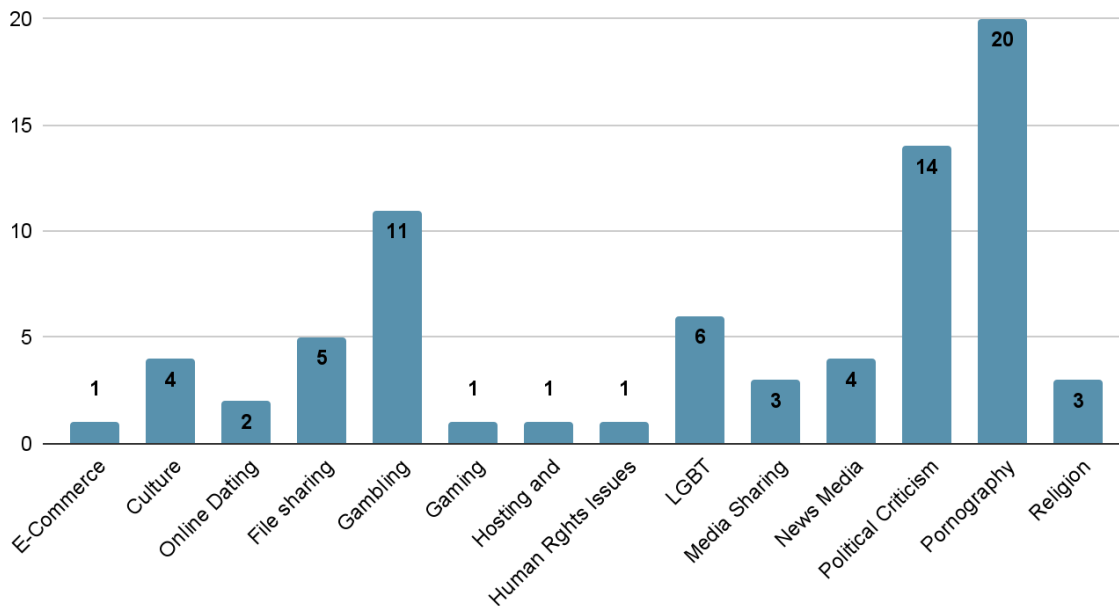
Antara 1 Januari hingga 30 Jun 2022, sebanyak 1,039,734 ukuran telah dikumpulkan daripada 21 Sistem Autonomi (ASN) di Malaysia.

OK	Disahkan	Anomali	Gagal	Jumlah
998,822 (96.07%)	7,341 (0.71%)	24,378 (2.34%)	9,193 (0.88%)	1,039,734 (100%)

Jadual MY-A : Pecahan jumlah ukuran yang dikumpulkan antara 1 Januari 2022 hingga 30 Jun 2022. Pecahan jumlah ukuran yang dikumpulkan melalui ASN antara 1 Januari 2022 hingga 30 Jun 2022 yang diuji di Malaysia boleh ditemui dalam Lampiran MY-1.

Berdasarkan data OONI, sebanyak 75 laman didapati dikenakan sekatan dari Januari hingga Jun 2022 berdasarkan IP yang dikembalikan dan dikenal pasti serta diketahui mengenakan sekatan. Senarai penuh laman web yang didapati disekat boleh didapati di Lampiran MY-2.

Number of confirmed blocking sites by category in Malaysia

Carta MY-B menunjukkan bilangan laman web yang ditemui disekat dibahagikan mengikut kategori.

Berdasarkan ukuran yang dikumpul dari Januari hingga Jun 2022, kategori utama laman web yang domainnya disekat adalah pornografi (20), kritikan politik (14) dan perjudian (11). Kesemua ukuran bagi sekatan yang disahkan ini menunjukkan bahawa kaedah utama yang digunakan untuk melaksanakan penapisan internet adalah dengan cara gangguan DNS, iaitu apabila Protokol Internet (IP) yang dikembalikan sepadan dengan IP yang diketahui mengenakan sekatan.

Dalam laporan ini, tumpuan akan dibuat pada laman web yang disahkan telah disekat di bawah kategori Kritikan Politik, Media dan Berita dan LGBT untuk melihat perkara yang disekat di Malaysia sepanjang tempoh liputan.

Kritikan Politik

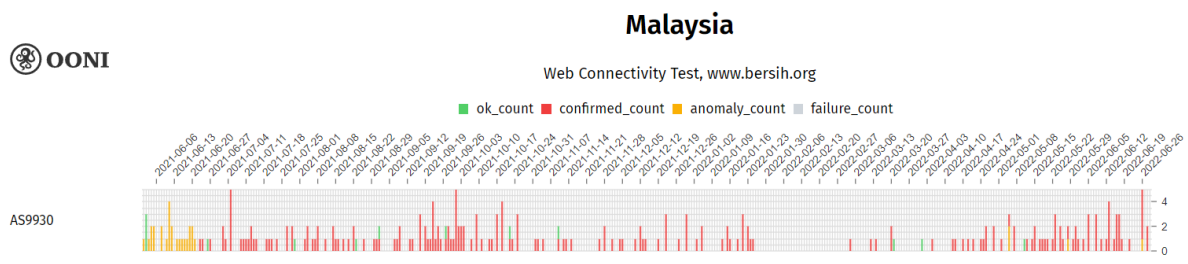
Laman web yang disekat	Perihal
monyetistana.com	Laman web Kempen Pendanaan NFT dengan paparan kartun monyet yang mempersendakan institusi diraja
steadyaku47.com	Blog yang menyiarkan artikel ulasan tentang hal ehwal semasa di Malaysia.
www.hizb-ut-tahrir.org	Blog Islamik yang mempromosikan negara Khilafah dengan kandungan analisis politik dan penerbitan dari perspektif Islam

Laman web yang disekat	Perihal
www.khilafah.com	Laman web yang mempromosikan negara Khilafah dan hal ehwal Islam di seluruh dunia
bigdogdotcom.wordpress.com	Blog yang menyiarkan artikel ulasan tentang hal ehwal semasa di Malaysia, dikemas kini kali terakhir pada Disember 2020.
elizabethwong.wordpress.com	Blog yang dimiliki ahli politik Elizabeth Wong, anggota parti pembangkang, Parti Keadilan Rakyat (<i>People's Justice Party</i>). Blog tersebut dikemas kini kali terakhir dalam tahun 2009.
peoplestrustmalaysia.wordpress.com	Blog yang menyiarkan artikel ulasan tentang hal ehwal semasa di Malaysia.
prabaganesan.wordpress.com	Blog yang menyiarkan artikel ulasan tentang hal ehwal semasa di Malaysia
www.bersih.org	Laman web rasmi Gabungan Pilihan Raya Bersih dan Adil (Bersih) yang dibentuk oleh ahli pertubuhan masyarakat awam dan parti politik dalam berkempen untuk pilihan raya yang bersih dan adil
www.financetwitter.com	Blog menampilkan kandungan tentang ekonomi dan berita berkaitan kewangan termasuk kesan politik terhadap pasaran
edisisiasatmy.blogspot.com*	Blog yang mendedahkan dakwaan skandal dan amalan rasuah dalam pasukan polis
dahalmi.wordpress.com*	Blog dengan artikel yang mengulas tentang hal ehwal semasa, pemilihan, ramalan, pembangunan perniagaan, ekonomi dalam Malaysia.
steadyaku-steadyaku-husseinhamid.blogspot.my*	Blog yang menyiarkan artikel ulasan tentang hal ehwal semasa di Malaysia.
khilafah.net*	Laman web yang mempromosikan negara Khilafah dan hal ehwal Islam di seluruh dunia

Antara laman web yang didapati disekat, monyetistana.com merupakan tambahan terbaru apabila pertama kali dikesan telah disekat pada 29 April 2022 pada 06:52 UTC pada rangkaian Celcom dan seterusnya pada Telekom, Digi dan Maxis. Laman NFT yang menjual karikatur berupa monyet dalam persalinan diraja tersebut dibangunkan oleh aktivis politik Fahmi Reza. Karya seninya membawa kepada siasatan polis dan penahanannya di bawah Seksyen 233 Akta Komunikasi dan Multimedia 1998. Pada tempoh yang sama dalam bulan

April 2022, beliau juga mendapati dirinya telah dilarang daripada meninggalkan negara oleh Jabatan Imigresen, berkemungkinan disebabkan oleh prosiding undang-undang yang sedang berjalan berkenaan grafik politiknya di media sosial. Sebuah laporan oleh Sinar Project tentang dapatan bagi sekatan monyetistana.com boleh dilihat di <https://sinarproject.org/digital-rights/measuring-and-detecting-network-interference/nft-fundraising-campaign-website-of-malaysian-artist-fahmi-reza-blocked>.

Laman web rasmi milik Gabungan Pilihan Raya Bersih dan Adil (Bersih), bersih.org, didapati disekat semasa tempoh liputan sejak Jun 2021 menerusi AS9930 TIME dotCom, dengan pengesanan pertama sekatan ditemui pada 23 Jun 2021. Hal ini kebetulan berlaku semasa pelancaran kempen menyeru pemilihan semula pilihan raya yang dipanggil Pecat atau Kekal? (*Sack or Keep?*) pada 21 Jun 2021, yang menjadi platform bagi pengundi berdaftar yang layak untuk memulakan pemilihan semula pilihanraya, dan berkemungkinan menjadi punca berlakunya penapisan. Semasa seruan pemilihan semula tersebut dibuat, sekurang-kurangnya 10% pengundi berdaftar di kawasan masing-masing dikehendaki mengambil bahagian untuk memutuskan sama ada perlu memecat atau mengekalkan wakil kawasan tanpa perlu menunggu pilihan raya umum.²⁸ Sekatan laman ini tidak ditemui pada ISP lain.

Graf menunjukkan sekatan yang dikenakan ke atas bersih.org dari Jun 2021 hingga Jun 2022.

Penulis blog steadyaku47.com dan steadyaku-steadyaku-husseinhamid.blogspot.my dengan ulasan tetapnya mengenai pentadbiran dan isu politik semasa dikehendaki pihak polis kerana artikelnya yang dianggap berunsur fitnah terhadap keluarga diraja Pahang.²⁹ Steadyaku47.com didapati disekat pada AS4788 TM Net, AS9930 TIME dotCom, AS9534 Maxis Broadband dan AS10030 Celcom Axiata sepanjang tempoh liputan, manakala steadyaku-steadyaku-husseinhamid.blogspot.my hanya diuji pada AS9930 semasa tempoh liputan dan didapati disekat pada semua 3 ukuran yang dikumpulkan.

²⁸ Subramaniam, S. (2021, June 21). Sack or Keep?: Bersih rolls out simulated recall polls for seats with party-hopping reps. *The Vibes*. <https://www.thevibes.com/articles/news/31842/Bersih-rolls-out-simulated-recall-polls-campaign-for-seats-with-party-hopping-reps>

²⁹ FMT Reporters. (2022, May 13). Cops looking for blogger steadyaku47 over 'defamatory' article. *Free Malaysia Today*. <https://www.freemalaysiatoday.com/category/nation/2022/05/13/cops-looking-for-blogger-steadyaku47-over-defamatory-article/>

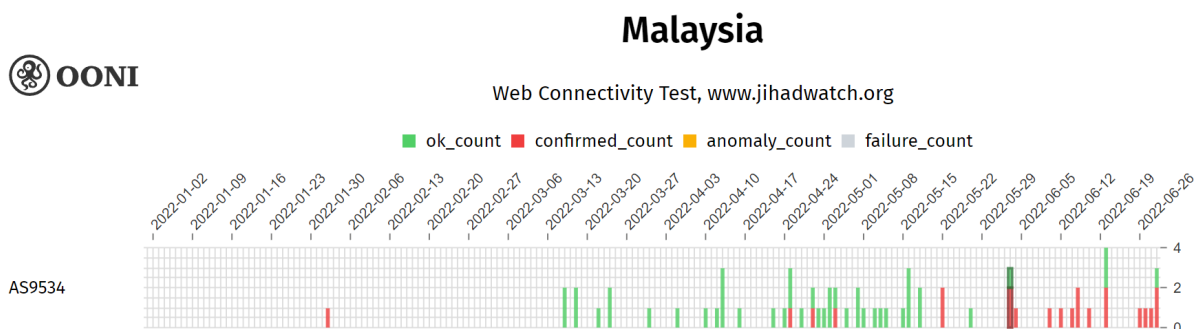
Media dan Berita

Laman web yang disekat	Perihal
www.malaysia-chronicle.com	Berita dan komentar tentang isu politik tempatan.
seapa.wordpress.com	Blog tidak aktif yang dimiliki oleh Southeast Asian Press Alliance (SEAPA), dengan siaran terkini diterbitkan pada 27 November 2007. SEAPA ialah organisasi bukan keuntungan yang berperanan untuk mempromosi dan melindungi kebebasan akhbar di Asia Tenggara.
www.jihadwatch.org	Berita dan ulasan berpaksikan teologi dan ideologi jihad, dan undang-undang Islam.

Malaysia Chronicle didapati disekat dalam laporan tahun 2016 kami dan terus dikenakan sekatan dalam tempoh liputan oleh AS9930 TIME dotCom. Ia telah dikategorikan sebagai laman Kritikan Politik dalam laporan tahun 2016, tetapi sejak itu ia dikategorikan semula di bawah laman Media dan Berita.

Blog milik Southeast Asian Press Alliance (SEAPA) didapati telah disekat hanya pada 14 Jun 2022 oleh AS4788 TM Net, sementara masih boleh diakses sepanjang tempoh liputan.

Jihad Watch pertama kali dikesan telah disekat pada 2 Februari 2022 oleh AS9534 Maxis Broadband. Laman web tersebut telah diuji secara sederhana dan didapati boleh diakses selepas itu dalam rangkaian yang sama dari 16 Mac hingga 27 Mei 2022, dengan kejadian sekatan ditemui pada 25 April, 29 April, 3 Mei dan 22 Mei. Ukuran yang dikumpulkan dari 3 Jun sehingga akhir tempoh liputan menunjukkan bahawa terdapat campuran bilangan sekatan yang disahkan dengan yang boleh diakses, seperti yang ditunjukkan pada graf di bawah:

LGBT

Laman web yang disekat	Perihal
www.gaystarnews.com	Laman mengenai hal ehwal semasa gay, hiburan, perniagaan dan berita
www.planetromeo.com	Laman <i>dating</i> untuk gay, biseksual dan transgender

www.utopia-asia.com	Laman sumber dan maklumat gay & lesbian Asia
justiceforsisters.wordpress.com	Kempen akar umbi tempatan untuk meningkatkan kesedaran orang ramai tentang isu-isu sekitar keganasan dan penganiayaan terhadap komuniti Mak Nyah (wanita transgender) di Malaysia.
ilga.org	Laman web rasmi Persatuan Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender dan Interseks Antarabangsa yang berkempen untuk hak asasi manusia lesbian, gay, bisexual, transgender dan interseks.
www.gay.com	Sejak 2017, laman tersebut mengubah hala ke https://lalgbtcenter.org/ , iaitu laman web rasmi Pusat LGBT Los Angeles

Dalam laporan kami yang terdahulu pada tahun 2016, tiada laman LGBT yang didapati telah disekat.

Ukuran untuk Gay Star News mula dikumpulkan pada November 2018. Laman tersebut pertama kali didapati telah disekat sejak November 2018 di bawah AS4818 Digi Telecommunications dan terus disekat semasa tempoh liputan di bawah AS4788 TM Net, AS4818 Digi Telecommunications, AS9534 Maxis Broadband dan AS10030 Celcom Axiata.

Pengujian untuk Planet Romeo (kini dinamakan semula sebagai Romeo) bermula pada April 2017. Laman tersebut didapati telah disekat sejak permulaan pengumpulan ukuran di bawah AS17971 TM Net dan AS4788 TM Net, dan sejak itu ukuran sekatan yang disahkan telah dikumpulkan. Semasa tempoh liputan, sekatan yang disahkan ditemui di bawah AS4788 TM Net, AS9930 TIME dotCom, AS4818 Digi Telecommunications, AS9534 Maxis Broadband, AS10030 Celcom Axiata dan AS45960 YTL Communications.

Pengujian untuk Utopia Asia (www.utopia-asia.com) bermula pada 2016. Pengesanan pertama ukuran sekatan yang disahkan telah dikumpulkan pada April 2018 di bawah AS4788 TMNet, dan seterusnya di bawah AS4818 Digi Telecommunications pada Mei 2018, AS17971 TM Net pada September 2018 dan AS38466 U-Mobile pada November 2018.³⁰ Semasa tempoh liputan, ia disekat di bawah AS4788 TM Net, AS9930 TIME dotCom, AS4818 Digi Telecommunications, AS9534 Maxis Broadband dan AS10030 Celcom Axiata.

Justice for Sisters, suatu usaha yang digerakkan oleh masyarakat tempatan berkenaan hak wanita transgender, boleh diakses semasa tempoh liputan, kecuali pada 14 dan 15 Jun 2022. Punca penapisan sementara tidak diketahui, namun berkemungkinan disebabkan oleh pengumuman yang dibuat oleh kerajaan bahawa animasi Buzz Lightyear tidak akan ditayangkan di Malaysia kerana terdapat unsur LGBT.³¹

³⁰ Open Observatory Network Interference OONI Measurement Aggregation Toolkit (MAT) showing measurement collected from Malaysia on the testing of www.utopia-asia.com from January 1st, 2018 to December 30, 2018.

https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.utopia-asia.com&since=2018-01-01&until=2018-12-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn

³¹ Chua, D. (2022, June 13). #Showbiz: Buzz Lightyear's latest adventure will not be screened in Malaysia. New Straits Times.

Pengumpulan ukuran laman web ILGA bermula pada 2016. Ukuran pertama bagi sekatan yang disahkan didapati pada November 2017 oleh ASN9534 Maxis Broadband. Semasa tempoh liputan, laman web tersebut didapati terus disekat oleh ASN9534 sahaja.

Gay.com pernah menjadi laman rangkaian sosial untuk komuniti LGBT. Sejak 2017, laman tersebut telah mengubah hala ke <https://lalgbtcenter.org/>, iaitu laman web rasmi Pusat LGBT Los Angeles. Ukuran untuk gay.com bermula pada 2016 untuk AS4788, AS4818 dan AS17971. Pengesanan sekatan pertama yang disahkan didapati pada 10 Februari 2017 apabila laman tersebut diuji buat pertama kalinya di bawah AS9534 Maxis Broadband dan terus disekat semasa tempoh liputan.

Sekatan Aplikasi Pemesejan Segera (*Instant Messaging App*)

Terdapat sejumlah 9,902 ukuran yang telah dikumpulkan di Facebook Messenger, 9,823 ukuran pada Signal, 10,511 ukuran di Telegram, dan 9,872 ukuran di WhatsApp.

Tiada sekatan yang disahkan terdapat dalam ukuran di WhatsApp, Facebook Messenger, Signal atau Telegram semasa tempoh liputan.

Sekatan Alat Pemintasan (*Circumvention Tools*)

Sebanyak 10,513 ukuran telah dikumpulkan pada Psiphon³², 10,440 pada Tor³³ dan 118 pada Tor Snowflake³⁴.

Tiada sekatan yang disahkan ditemui dalam ukuran Psiphon, Tor atau Tor Snowflake semasa tempoh liputan.

Limitasi Kajian

Analisis dapatan kajian ini terhad kepada ukuran rangkaian yang dikumpulkan dari 1 Januari hingga ke 30 Jun 2022 untuk mengkaji trend dan peristiwa penapisan internet terkini.

<https://www.nst.com.my/lifestyle/groove/2022/06/804618/showbiz-buzz-lightyears-latest-adventure-will-not-be-screened> .

³² Open Observatory Network Interference. OONI Measurement Aggregation Toolkit (MAT) showing measurement collected from Malaysia on the testing of Psiphon from January 1st, 2022 to June 30, 2022.

https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=psiphon&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_cc

³³ Open Observatory Network Interference. OONI Measurement Aggregation Toolkit (MAT) showing measurement collected from Malaysia on the testing of Tor from January 1st, 2022 to June 30, 2022.

https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=tor&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_cc

³⁴ Open Observatory Network Interference. OONI Measurement Aggregation Toolkit (MAT) showing measurement collected from Malaysia on the testing of Tor Snowflake from January 1st, 2022 to June 30, 2022.

https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=torsf&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_cc

Dapatan kajian ini terhad kepada sejumlah 260,452 URL yang diuji untuk penapisan internet dan tidak boleh dianggap sebagai senarai lengkap laman web yang terjejas oleh penapisan tersebut³⁵.

Walaupun ukuran rangkaian dikumpulkan dari 21 *vantage point* tempatan di Malaysia, pelaksanaan ujian perisian OONI tidak konsisten di kesemua rangkaian. Kajian ini memberi tumpuan kepada ASN yang mempunyai jumlah ukuran lebih tinggi .

Kesimpulan

Tempoh liputan dari Januari hingga Jun 2022 menunjukkan bahawa sekatan dilaksanakan terutamanya melalui gangguan DNS dan penapisan difokuskan kepada laman pornografi dan perjudian yang termasuk di dalam skop kandungan yang melanggar undang-undang dan tidak senonoh. Walau bagaimanapun, penggunaan penapisan internet juga dilihat pada laman kritikan politik dan laman media dan berita, walaupun justifikasinya masih tidak diketahui dan pengendaliannya berbeza-beza mengikut ISP.

Kajian ini mendapati bahawa beberapa kritikan politik dan laman media dan berita yang lama masih tertakluk kepada risiko disekat, menunjukkan bahawa mereka masih dipantau oleh pihak berkuasa walaupun sudah lama tidak aktif. Sekatan terbaru ini mendedahkan bahawa laman web yang dilihat berunsur sindiran terhadap institusi diraja (monyetistana.com) atau mengkritik pentadbiran (seperti www.bersih.org, edisisiasatmy.blogspot.com) juga menjadi sasaran. Berikutan pengumuman penggabungan Digi Telecommunications dan Celcom Axiata, kaedah penapisan internet yang akan dilaksanakan masih tidak diketahui selepas syarikat telekomunikasi baharu terbesar di Malaysia itu ditubuhkan.

Situasi penapisan internet boleh berubah dari semasa ke semasa. Kami menggalakkan mana-mana individu di Malaysia untuk menyertai kami dalam meningkatkan ketelusan berhubung penapisan internet, masa kejadiannya dan jika penapisan internet berlaku, kaedah penapisan internet dilaksanakan serta laman web yang terjejas oleh penapisan internet. Sekiranya anda ingin menyumbang, anda boleh:

- Meningkatkan pengujian dengan menggunakan aplikasi OONI Probe yang tersedia pada mudah alih iOS dan Android serta desktop.
- Menyemak senarai ujian negara Malaysia yang tersedia di <https://github.com/citizenlab/test-lists/blob/master/lists/my.csv> dan merujuk garis panduan yang disediakan oleh OONI di <https://ooni.org/get-involved/contribute-test-lists>
- Menterjemahkan aplikasi Probe OONI ke dalam bahasa tempatan anda di <https://explore.transifex.com/otf/ooniprobe/>
- Mengetahui lebih lanjut tentang situasi penapisan internet melalui perbincangan komuniti dengan menyertai saluran OONI Slack di <https://slack.ooni.org/>.

³⁵ Open Observatory Network Interference. OONI Measurement Aggregation Toolkit (MAT) showing measurement collected from Malaysia on the testing of web connectivity from January 1st, 2022 to June 30, 2022. https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=domain

Penghargaan

Kami ingin mengucapkan terima kasih kepada rakan kongsi tempatan, aktivis, ahli akademik, penyelidik dan sukarelawan di Malaysia yang terlibat dalam menjalankan OONI Probe, serta pasukan OONI atas sokongan yang diberikan.

Lampiran MY-1

Pecahan jumlah ukuran yang dikumpulkan yang dikenal pasti melalui ASN antara 1 Januari 2022 hingga 30 Jun 2022

ASN	Nama	Bilangan anomali	Bilangan yang disahkan	Bilangan yang gagal	Jumlah
AS4788	Telekom Malaysia (TM)	6,596	2,850	2,906	315,439
AS4818	Digi Telecommunications	10,676	1,539	2,972	426,981
AS9534	Maxis Broadband	2,136	743	336	90,566
AS9930	Time dotCom	3,771	2,160	2,604	182,446
AS10030	Celcom Axiata	60	42	24	2,502
AS17971	TM-VADS DC Hosting	0	0	0	26
AS21859	Zenlayer Inc	269	0	25	6,546
AS23678	MyKris Asia	4	0	3	351
AS24020	University ITM	648	0	317	6,984
AS24028	Redtone	70	0	4	5,180
AS38278	Orient Telecoms	2	0	0	4
AS38322	Webe Digital	0	0	0	10
AS38466	U Mobile	5	4	0	279
AS45344	International Islamic University of Malaysia	4	0	0	20
AS45839	Shinjiru Technology	0	0	0	19
AS45960	YTL Communications	3	3	0	159

AS55720	Gigabit Hosting	5	0	1	200
AS132531	M East	10	0	0	58
AS136552	Pacific Comnet	116	0	1	1901
AS137005	Universiti Malaysia Kelantan	2	0	0	26
AS206804	EstNOC	1	0	0	27
	Jumlah	24,378	7,341	9,193	1,039,734

Lampiran MY-2

Laman web yang disekat di Malaysia antara 1 Januari 2022 hingga 30 Jun 2022

Laman Web yang Disekat	Kategori	ASN	Butiran
www.binance.com	E-niaga	AS4788, AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.binance.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.fanfiction.net	Budaya	AS4788, AS4818, AS9534, AS10030	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.fanfiction.net&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.lushstories.com	Budaya	AS4788, AS4818, AS9534, AS9930,	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.lushstories.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
subscene.com	Budaya	AS4788, AS4818, AS9534, AS9930	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=subscene.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.literotica.com	Budaya	AS4788, AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.literotica.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
adulthoodfinder.com	Platform dating Dalam talian	AS4788, AS4818, AS9534, AS9930	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=adulthoodfinder.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn

Laman Web yang Disedat	Kategori	ASN	Butiran
sucrebook.com	Dating Dalam talian	AS4788, AS4818, AS9534, AS9930	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=sucrebook.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
thepiratebay.org	Perkongsian fail	AS4788, AS4818, AS9534, AS9930	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=thepiratebay.org&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.rarbg.to	Perkongsian fail	AS4788, AS4818, AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.rarbg.to&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
extratorrent.cc*	Perkongsian fail	AS4788, AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=extratorrent.cc&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
torrentz.eu*	Perkongsian fail	AS4788, AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=torrentz.eu&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
turbobit.net	Perkongsian fail	AS9930, AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=turbobit.net&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.europacasino.com	Perjudian	AS9930, AS4818, AS9534, AS10030	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.europacasino.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.spinpalace.com	Perjudian	AS9930, AS4818, AS9534, AS10030	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.spinpalace.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.goldenriviercasino.com	Perjudian	AS9930, AS4818, AS9534, AS45960	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.goldenriviercasino.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn

Laman Web yang Disekat	Kategori	ASN	Butiran
www.888casino.com	Perjudian	AS4788, AS4818, AS9534, AS9930	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.888casino.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.betfair.com	Perjudian	AS4788, AS9930, AS4818, AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.betfair.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.pokerstars.com	Perjudian	AS4788, AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.pokerstars.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.carnivalcasino.com	Perjudian	AS9930, AS4818, AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.carnivalcasino.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.casino.com	Perjudian	AS9930, AS4818, AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.casino.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.casinotropez.com	Perjudian	AS9930, AS4818, AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.casinotropez.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.clubdicecasino.com	Perjudian	AS4818, AS9930, AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.clubdicecasino.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.roxypalace.com*	Perjudian	AS9930, AS4818, AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.roxypalace.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
forums.luckynetwork.id*	Permainan	AS4788	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=forums.luckynetwork.id&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn

Laman Web yang Disekat	Kategori	ASN	Butiran
www.angelfire.com	Platform Pengehosan dan Blogging	AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.angelfire.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
gerakmalysiablog.wordpress.com	Isu Hak Asasi Manusia	AS4788	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=gerakmalysiablog.wordpress.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.gaystarnews.com	LGBT	AS4788, AS4818, AS9534, AS10030	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.gaystarnews.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.planetromeo.com	LGBT	AS4788, AS9930, AS4818, AS9534, AS10030, AS45960	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.planetromeo.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.utopia-asia.com	LGBT	AS4788, AS9930, AS4818, AS9534, AS10030	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.utopia-asia.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
justiceforsisters.wordpress.com	LGBT	AS4788	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=justiceforsisters.wordpress.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
ilga.org	LGBT	AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=ilga.org&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.gay.com	LGBT	AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.gay.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.depositfiles.com	Perkongsian media	AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.depositfiles.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn

Laman Web yang Disekat	Kategori	ASN	Butiran
dandanzan.com*	Perkongsian media	AS4788	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=dandanzan.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
9anime.to*	Perkongsian media	AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=9anime.to&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
seapa.wordpress.com	Media Berita dan	AS4788	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=seapa.wordpress.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.jihadwatch.org	Media Berita dan	AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.jihadwatch.org&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.malaysia-chronicle.com	Media Berita dan	AS9930	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.malaysia-chronicle.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
monyetistana.com	Kritikan Politik	AS4788, AS9534, AS4818, AS10030	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=monyetistana.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
steadyaku47.com	Kritikan Politik	AS4788, AS9930, AS9534, AS10030	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=steadyaku47.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.hizb-ut-tahrir.org	Kritikan Politik	AS4788, AS4818, AS9534, AS10030	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.hizb-ut-tahrir.org&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.khilafah.com	Kritikan Politik	AS4788, AS4818, AS9534, AS10030, AS38466	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.khilafah.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn

Laman Web yang Disekat	Kategori	ASN	Butiran
bigdogdotcom.wordpress.com	Kritikan Politik	AS4788	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=bigdogdotcom.wordpress.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
elizabethwong.wordpress.com	Kritikan Politik	AS4788	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=elizabethwong.wordpress.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
peoplestrustmalaysia.wordpress.com	Kritikan Politik	AS4788	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=peoplestrustmalaysia.wordpress.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
prabaganesan.wordpress.com	Kritikan Politik	AS4788	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=prabaganesan.wordpress.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.bersih.org	Kritikan Politik	AS9930	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.bersih.org&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.financetwitter.com	Kritikan Politik	AS9930	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.financetwitter.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
edisisiasatmy.blogspot.com*	Kritikan Politik	AS10030, AS4788, AS38466	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=edisisiasatmy.blogspot.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
dahalmi.wordpress.com*	Kritikan Politik	AS4788	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=dahalmi.wordpress.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn

Laman Web yang Disedat	Kategori	ASN	Butiran
steadyaku-steadyaku-husseinamid.blogspot.my*	Kritikan Politik	AS9930	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=steadyaku-steadyaku-husseinamid.blogspot.my&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
khilafah.net*	Kritikan Politik	AS4788, AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=khilafah.net&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.malayporn.space	Pornografi	AS4788, AS9930, AS4818, AS9534, AS10030	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.malayporn.space&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.pornhub.com	Pornografi	AS4788, AS9930, AS4818, AS9534, AS10030	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.pornhub.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.sex.com	Pornografi	AS9930, AS4788, AS4818, AS9534, AS10030	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.sex.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.xvideos.com	Pornografi	AS4788, AS9930, AS4818, AS9534, AS10030	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.xvideos.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
xhamster.com	Pornografi	AS4788, AS9930, AS4818, AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=xhamster.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.youporn.com	Pornografi	AS9930, AS4818, AS9534, AS45960	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.youporn.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
beeg.com	Pornografi	AS4788, AS9930, AS4818, AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=beeg.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
hotgaylist.com	Pornografi	AS4788, AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=hotgaylist.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn

Laman Web yang Disedat	Kategori	ASN	Butiran
			domain=hotgaylist.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
lucahmelayu.club	Pornografi	AS4788, AS4818	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=lucahmelayu.club&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
malaypornhub.com	Pornografi	AS4788, AS9930, AS4818, AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=malaypornhub.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.89.com	Pornografi	AS4788, AS9930, AS4818, AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.89.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.hustler.com	Pornografi	AS4788, AS9930	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.hustler.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
xmalay.com	Pornografi	AS4788, AS9930, AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=xmalay.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.wetplace.com	Pornografi	AS9930, AS4818, AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.wetplace.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.playboy.com	Pornografi	AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.playboy.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
bravotube.net*	Pornografi	AS4788, AS9534	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=bravotube.net&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.porntrex.com*	Pornografi	AS4788	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.porntrex.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn

Laman Web yang Disekat	Kategori	ASN	Butiran
www.spankbang.com*	Pornografi	AS4788	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.spankbang.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
pornhub.com	Pornografi	AS10030	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=pornhub.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
xvideos.com	Pornografi	AS10030 , AS38466	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=xvideos.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.answering-islam.org	Agama	AS4788, AS4818, AS9534, AS10030	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.answering-islam.org&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.patheos.com	Agama	AS9534, AS10030	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.patheos.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn
www.thereligionofpeace.com	Agama	AS4788, AS9930, AS4818, AS9534, AS10030	https://explorer.ooni.org/chart/mat?probe_cc=MY&test_name=web_connectivity&domain=www.thereligionofpeace.com&since=2022-01-01&until=2022-06-30&axis_x=measurement_start_day&axis_y=probe_asn

Nota: Laman web yang ditandakan dengan asterisk (*) tidak dikategorikan dan di luar senarai ujian (*test list*) CitizenLab bagi Malaysia semasa tempoh pengujian. Laman web ini dikategorikan oleh penyelidik untuk tujuan penulisan laporan ini.

Lampiran I: Glosari

DNS	<p>DNS bermaksud “Sistem Nama Domain” dan DNS memetakan nama domain ke alamat IP.</p> <p>Domain ialah nama yang biasanya dikaitkan dengan laman web (apabila ia dibangunkan), supaya ia boleh diakses dan diingat dengan lebih mudah. Contohnya, twitter.com ialah domain laman web Twitter.</p> <p>Walau bagaimanapun, komputer tidak boleh menyambung ke perkhidmatan internet melalui nama domain, tetapi berdasarkan alamat IP, iaitu alamat digital setiap perkhidmatan di internet. Sebagaimana di dunia nyata, anda memerlukan alamat rumah (bukan nama rumah itu sendiri) untuk melawatnya.</p> <p>Domain Name System (DNS) merupakan alat yang bertanggungjawab mengubah nama domain yang boleh dibaca oleh manusia (seperti ooni.org) menjadi alamat IP yang sepadan (dalam kes ini:104.198.14.52), justeru membenarkan komputer anda mengakses yang laman web tersebut.</p>
HTTP	<p>Hypertext Transfer Protocol (HTTP) ialah protokol asas yang digunakan oleh World Wide Web untuk memindahkan atau bertukar maklumat merentasi internet.</p> <p>Protokol HTTP membenarkan komunikasi antara klien dan pelayan (<i>server</i>). Ia melakukannya dengan mengendalikan permintaan klien untuk menyambung ke <i>server</i> dan respons pelayan terhadap permintaan klien.</p> <p>Semua laman web mempunyai <i>prefix</i> HTTP (atau HTTPS) (seperti http://example.com/) supaya komputer anda boleh meminta dan menerima kandungan laman web (yang dihoskan di <i>server</i>).</p> <p>Penghantaran data melalui protokol HTTP tidak mempunyai ciri-ciri keselamatan <i>encryption</i></p>
ISP	<p>Internet Service Provider (ISP) merupakan organisasi yang menyediakan perkhidmatan untuk mengakses dan menggunakan internet.</p> <p>ISP boleh menjadi milik kerajaan, komersial, milik komuniti, bukan berdasarkan keuntungan, atau sebaliknya milik persendirian.</p> <p>Vodafone, AT&T, Airtel dan MTN merupakan contoh ISP.</p>
<i>Middlebox</i>	<p><i>Middlebox</i> merupakan peranti rangkaian komputer yang mengubah, memeriksa, menapis ataupun memanipulasi trafik untuk tujuan selain daripada pemajuan paket (<i>packet forwarding</i>).</p> <p>Kebanyakan ISP di seluruh dunia menggunakan <i>middlebox</i> untuk</p>

	<p>meningkatkan prestasi rangkaian, menyediakan akses yang lebih pantas kepada pengguna ke laman web dan untuk beberapa tujuan rangkaian yang lain.</p> <p>Kadangkala, <i>middlebox</i> juga digunakan untuk melaksanakan penapisan dan/atau pengawasan Internet.</p> <p>Aplikasi OONI Probe merangkumi dua ujian yang direka untuk mengukur rangkaian dengan tujuan mengenal pasti kehadiran <i>middlebox</i>.</p>
TCP	<p>Transmission Control Protocol (TCP) merupakan salah satu protokol utama pada internet.</p> <p>Bagi menyambung ke laman web, komputer anda perlu mewujudkan sambungan TCP ke alamat laman web tersebut.</p> <p>TCP berfungsi di atas Protokol Internet (IP), yang mentakrifkan cara mengenal pasti komputer di Internet.</p> <p>Apabila bercakap dengan mesin melalui protokol TCP, anda menggunakan pasangan IP dan port, yang kelihatan seperti ini: 10.20.1.1:8080.</p> <p>Perbezaan utama antara TCP dan (satu lagi protokol yang sangat popular iaitu) UDP ialah TCP mempunyai tanggapan “sambungan”, menjadikannya protokol pengangkutan yang “boleh dipercayai”.</p>
TLS	<p>Transport Layer Security (TLS) – juga dirujuk sebagai “SSL” – ialah protokol kriptografi yang membolehkan anda mengekalkan sambungan secara selamat antara komputer anda dan perkhidmatan internet.</p> <p>Apabila anda menyambung ke laman web melalui TLS, alamat laman web akan bermula dengan HTTPS (seperti https://www.facebook.com/), bukannya HTTP.</p>

Glosari komprehensif yang berkaitan dengan OONI boleh diakses di sini: <https://ooni.org/support/glossary/>.

Lampiran II: Metodologi

Data

Data yang disusun berdasarkan heuristik bagi laporan ini boleh dimuat turun di sini: <https://github.com/Sinar/imap-data> manakala data agregat boleh dimuat turun daripada [OONI Explorer](#).

Liputan

Laporan Situasi Penapisan Internet iMAP merangkumi dapatan ukuran rangkaian yang dikumpulkan melalui Open Observatory of Network Interference (OONI) [OONI Probe App](#) yang mengukur sekatan laman web, aplikasi pemesejan segera (*instant messaging app*), alat pemintasan (*circumvention tool*) serta gangguan rangkaian. Dapatan ini memfokuskan kepada sekatan laman web, aplikasi pemesejan segera dan alat pemintasan, ASN yang dikesan melaksanakan penapisan serta kaedah gangguan rangkaian yang digunakan. Laporan ini juga menyediakan konteks latar belakang meliputi landskap rangkaian, isu dan peristiwa berkaitan undang-undang, sosial dan politik terkini, yang mungkin mempunyai kesan ke atas pelaksanaan penapisan internet di negara ini.

Dari segi garis masa, laporan iMAP pertama ini merangkumi ukuran yang diperoleh dalam tempoh enam bulan dari 1 Januari 2022 hingga 30 Jun 2022. Negara-negara yang terlibat kali ini ialah Cambodia, Hong Kong, Indonesia, Malaysia, Myanmar, Myanmar, Filipina, Thailand dan Vietnam. India hanya akan mula dimasukkan dalam tempoh pelaporan yang seterusnya.

Bagaimanakah ukuran rangkaian dikumpulkan?

Ukuran rangkaian dikumpulkan melalui penggunaan aplikasi [OONI Probe app](#), alat perisian percuma yang dibangunkan oleh [Open Observatory of Network Interference \(OONI\)](#). Bagi mengetahui lebih lanjut tentang cara ujian OONI Probe berfungsi, sila lawati <https://ooni.org/nettest/>.

Penyelidik Negara iMAP dan sukarelawan menggunakan aplikasi OONI Probe untuk memeriksa kebolehaksesan laman web yang disertakan dalam [senarai ujian Citizen Lab](#). Penyelidik Negara iMAP secara aktif menyemak senarai ujian (*test list*) khusus negara dengan mengadakan diskusi bersama komuniti tempatan dan organisasi lain yang turut mempertahankan hak digital bagi memastikan laman web terkini disertakan dan laman web yang relevan dikategorikan dengan betul. Kami menggunakan [pendekatan yang diambil oleh Netalitica](#) dalam menyemak senarai ujian (*test list*) khusus bagi setiap negara.

Dapatan hanya terpakai pada laman web yang telah diuji dan tidak mencerminkan sepenuhnya semua kejadian penapisan internet yang mungkin berlaku semasa tempoh pengujian.

Bagaimanakah ukuran rangkaian dianalisis?

OONI memproses jenis data berikut melalui prosesan data yang dikenali sebagai data pipeline:

Kod negara

OONI secara default mengumpul kod negara yang sepadan dengan negara dari mana pengguna menjalankan ujian OONI Probe, dengan memadamkan secara automatik berdasarkan alamat IP pengguna melalui [ASN database](#) mereka iaitu [MaxMind GeoIP database](#).

Nombor Sistem Autonomi (ASN)

OONI secara default mengumpul Autonomous System Number (ASN) rangkaian yang digunakan untuk menjalankan aplikasi OONI Probe, dan secara langsung mendedahkan pembekal rangkaian internet pengguna.

Tarikh dan masa ukuran

OONI secara default mengumpul masa dan tarikh apabila ujian dijalankan untuk merekodkan masa gangguan rangkaian berlaku dan untuk membolehkan perbandingan merentas masa. UTC digunakan sebagai zon masa standard bagi maklumat masa dan tarikh. Selain itu, carta yang dijana pada OONI MAT akan mengecualikan ukuran pada hari terakhir secara default.

Kategori

32 kategori laman web adalah berdasarkan senarai ujian Citizenlab: <https://github.com/citizenlab/test-lists>. Memandangkan bukan semua laman web yang diuji di OONI terkandung dalam senarai ujian ini, laman web ini akan mempunyai kategori yang tidak dikelaskan.

Tidak.	Perihal Kategori	Kod	Perihal
1	Alkohol & Dadah	ALDR	Laman yang dikhaskan untuk penggunaan, kelengkapan dan penjualan dadah dan alkohol tanpa mengira undang-undang tempatan.
2	Agama	REL	Laman yang dikhaskan untuk perbincangan isu agama, bersifat menyokong dan kritikal, serta perbincangan kumpulan agama minoriti.
3	Pornografi	PORN	Pornografi ganas dan lembut

Tidak.	Perihal Kategori	Kod	Perihal
4	Pakaian Provokatif	PROV	Laman web yang menunjukkan pakaian yang provokatif dan menggambarkan wanita secara seksual, memakai pakaian yang minimum.
5	Kritikan Politik	POLR	Kandungan yang menawarkan pandangan politik yang kritikal. Termasuk pengarang dan penulis blog yang kritikal, serta pertubuhan politik pembangkang. Termasuk kandungan prodemokrasi, kandungan antirasuah serta kandungan yang menyeru perubahan dalam kepimpinan, isu tadbir urus, pembaharuan undang-undang. Dll.
6	Isu Hak Asasi Manusia	HUMR	Laman yang khusus membincangkan isu hak asasi manusia dalam pelbagai bentuk. Termasuk hak wanita dan hak kelompok etnik minoriti.
7	Alam Sekitar	ENV	Pencemaran, perjanjian alam sekitar antarabangsa, pembasmian hutan, keadilan alam sekitar, bencana, dll.
8	Keganasan dan Militan	MILX	Laman yang mempromosikan keganasan, militan ganas atau gerakan pemisah.
9	Ucapan Kebencian	HATE	Kandungan yang memperlekeh kumpulan atau orang tertentu berdasarkan kaum, jantina, seksualiti atau ciri-ciri yang lain
10	Media dan Berita	NEWS	Kategori ini termasuk saluran berita utama (BBC, CNN, dll.) serta saluran berita serantau dan media bebas.
11	Pendidikan Seks	XED	Termasuk pencegahan kehamilan, penghindaran, STD, seksualiti yang sihat, kehamilan remaja, pencegahan pemerkosaan, pengguguran, hak seksual dan perkhidmatan kesihatan seksual.
12	Kesihatan Awam	PUBH	HIV, SARS, selesema burung, pusat kawalan penyakit, Pertubuhan Kesihatan Sedunia, dll
13	Perjudian	GMB	Laman perjudian dalam talian. Termasuk permainan kasino, pertaruhan sukan, dll.
14	Alat anonimisasi dan pemintasan	ANON	Platform yang menyediakan alatan yang digunakan untuk anonimasi, pemintasan, perkhidmatan proksi dan penyulitan.

Tidak.	Perihal Kategori	Kod	Perihal
15	<i>Dating</i> dalam talian	DATE	Perkhidmatan <i>dating</i> dalam talian yang boleh digunakan untuk bertemu orang, menyiarkan profil, berbual, dll
16	Jaringan Sosial	GRP	Alat dan platform rangkaian sosial.
17	LGBT	LGBT	Pelbagai isu aneh gay-lesbian-biseksual-transgender. (Tidak termasuk pornografi)
18	Perkongsian fail	FILE	Laman dan alatan yang digunakan untuk berkongsi fail, termasuk storan fail berasaskan awan, torrent dan alat perkongsian fail P2P.
19	Alat Penggodaman	HACK	Laman khusus untuk keselamatan komputer, termasuk berita dan alatan. Termasuk kandungan berniat jahat dan tidak berniat jahat.
20	Alat Komunikasi	COMT	Laman dan alatan untuk komunikasi individu dan kumpulan. Termasuk mel web, VoIP, pemesejan segera, sembang dan aplikasi pemesejan mudah alih.
21	Perkongsian media	MMED	Platform perkongsian video, audio atau foto.
22	Platform Pengehosan dan Blogging	HOST	Perkhidmatan pengehosan web (<i>web hosting</i>), blog dan platform penerbitan dalam talian yang lain.
23	Enjin Carian	SRCH	Enjin carian dan portal.
24	Permainan	GAME	Permainan dalam talian dan platform permainan, tidak termasuk laman perjudian.
25	Budaya	CULTR	Kandungan berkaitan dengan hiburan, sejarah, kesusasteraan, muzik, filem, buku, satira dan jenaka
26	Ekonomi	ECON	Pembangunan ekonomi umum dan topik berkaitan kemiskinan, agensi dan peluang pendanaan
27	Kerajaan	GOVT	Laman web yang dikendalikan oleh kerajaan, termasuk laman ketenteraan.
28	E-niaga	COMM	Laman web perkhidmatan dan produk komersial.

Tidak.	Perihal Kategori	Kod	Perihal
29	Mengawal kandungan	CTRL	Kandungan yang baik atau tidak berbahaya digunakan sebagai kawalan.
30	Pertubuhan Antara Kerajaan	IGO	Laman-laman web pertubuhan antara kerajaan seperti PBB.
31	Kandungan pelbagai	MISC	Laman yang tidak termasuk dalam sebarang kategori (Item XXX di sini seharusnya dikategorikan)

Alamat IP dan maklumat lain

OONI tidak mengumpul atau menyimpan alamat IP pengguna dengan sengaja. OONI mengambil langkah untuk memadamnya daripada ukuran yang dikumpulkan, bagi melindungi pengguna daripada [sebarang potensi risiko](#). Walau bagaimanapun, kemungkinan terdapat kejadian alamat IP pengguna dan maklumat lain yang mungkin boleh mengenal pasti identiti pengguna dikumpulkan secara tidak sengaja, jika maklumat tersebut dimasukkan dalam *header* HTTP atau metadata ukuran lain. Contohnya, hal ini boleh berlaku jika laman web yang diuji termasuk teknologi penjejakan (*tracking*) atau kandungan tersuai (*custom content*) berdasarkan lokasi rangkaian pengguna.

Ukuran rangkaian

Jenis ukuran rangkaian yang dikumpulkan oleh OONI bergantung pada jenis ujian yang dijalankan. Spesifikasi bagi setiap ujian OONI boleh dilihat melalui [git repository](#) dan butiran mengenai jenis ukuran rangkaian yang dikumpulkan boleh dilihat melalui [OONI Explorer](#) atau melalui [OONI's measurement API](#).

Untuk memperoleh maklumat daripada ukuran yang dikumpulkan, OONI memproses jenis data tersebut berdasarkan soalan-soalan berikut:

- Apakah jenis ujian OONI yang dijalankan?
- Di negara manakah ujian tersebut dijalankan?
- Pada rangkaian manakah ujian tersebut dijalankan?
- Bilakah ujian dijalankan?
- Apakah jenis gangguan rangkaian yang berlaku?
- Di negara manakah terdapat gangguan rangkaian?
- Pada rangkaian manakah gangguan rangkaian berlaku?
- Bilakah gangguan rangkaian berlaku?
- Bagaimanakah gangguan rangkaian berlaku?

Bagi menjawab soalan sedemikian, prosesan data OONI direka dengan memproses data ukuran rangkaian untuk membolehkan perkara berikut:

- Mengaitkan ukuran kepada negara tertentu.
- Mengaitkan ukuran kepada rangkaian tertentu dalam sesebuah negara.

- Membezakan ukuran berdasarkan ujian khusus yang dijalankan untuk pengumpulannya.
- Membezakan antara ukuran “normal” dan “anomali” (anomali menunjukkan bahawa bentuk gangguan rangkaian berkemungkinan wujud).
- Mengenal pasti jenis gangguan rangkaian berdasarkan set heuristik untuk gangguan DNS, sekatan TCP/IP dan sekatan HTTP.
- Mengenal pasti halaman yang disekat berdasarkan set heuristik untuk sekatan HTTP.
- Mengenal pasti kehadiran *middlebox* dalam rangkaian yang diuji.

Menurut OONI, positif palsu (*false positive*) mungkin berlaku dalam data yang diproses disebabkan oleh beberapa perkara. Alat DNS atau *DNS Resolver* (dikendalikan oleh Google atau ISP tempatan) selalunya memberikan pengguna alamat IP yang paling hampir dengan mereka dari segi kedudukan geografinya. Walaupun ini mungkin kelihatan seperti kes gangguan DNS, ia sebenarnya dilakukan dengan tujuan untuk memberikan pengguna akses yang lebih pantas ke laman web. Begitu juga, positif palsu mungkin muncul apabila laman web yang diuji menyediakan kandungan berbeza bergantung pada negara tempat pengguna menyambung, atau dalam kes apabila laman web mengembalikan kegagalan walaupun ia tidak diganggu.

Tambahan pula, ukuran yang menunjukkan sekatan HTTP atau TCP/IP sebenarnya mungkin disebabkan oleh kegagalan HTTP atau TCP/IP sementara, dan mungkin tidak menjadi tanda gangguan rangkaian secara muktamad. Oleh itu, adalah penting untuk menguji set laman web yang sama merentas masa dan untuk mengaitkan silang data, sebelum membuat kesimpulan sama ada laman web sebenarnya disekat.

Memandangkan halaman sekat berbeza dari negara ke negara dan kadangkala juga dari rangkaian ke rangkaian, agak mencabar untuk mengenal pastinya dengan tepat. OONI menggunakan satu siri heuristik untuk cuba meneka jika halaman yang diragui berbeza daripada kawalan yang dijangkakan, tetapi heuristik ini selalunya boleh menghasilkan positif palsu. Oleh sebab itu OONI hanya menyatakan bahawa terdapat contoh kejadian sekatan yang disahkan apabila halaman sekatan dikesan.

Selepas pengumpulan lebih banyak pengukuran rangkaian, OONI terus membangunkan heuristik analisis datanya, berdasarkan cubaannya mengenal pasti peristiwa penapisan dengan tepat.

Senarai penuh senarai ujian khusus negara yang mengandungi laman web disekat yang disahkan di Myanmar, Cambodia, Hong Kong, Indonesia, Malaysia, Filipina, Thailand dan Vietnam boleh dilihat di sini: <https://github.com/citizenlab/test-lists>.